



Governance

Inleiding

In 2015 is de herziene Governancecode woningcorporaties gepubliceerd. In november 2016 is hierin een aanpassing doorgevoerd, zodat de code voldoet aan de nieuwe wet- en regelgeving. Aanleiding hiervoor was de invoering van de wettelijke bepaling dat woningcorporaties met meer dan 2.500 verhuureenheden vanaf 1 januari 2018 zouden worden aangemerkt als Organisatie van Openbaar Belang (OOB). Dat heeft gevolgen voor de verplichte roulatietermijn voor de accountant die jaarlijks de woningcorporatie controleert. In de Governancecode 2015 stond oorspronkelijk dat die elke acht jaar moet wisselen. De verplichte termijn voor een OOB-organisatie is tien jaar voor accountantsorganisaties. Om verwarring te voorkomen is in de Governancecode de termijn van tien jaar overgenomen. Overigens is de OOB-verplichting voor woningcorporaties tot dusver (september 2018) nog niet ingevoerd.

Toepassing Governancecode

In deze notitie wordt weergegeven hoe Veluwonen de Governancecode woningcorporaties toepast. De 5 principes van de Governancecode zijn uitgewerkt in meerdere bepalingen. Per bepaling geeft Veluwonen hoe aan deze bepaling invulling is gegeven.

GOVERNANCECODE WONINGCORPORATIES

PRINCIPE 1

Leden van bestuur en RvC hanteren waarden en normen die passen bij de maatschappelijke opdracht.

1.1 (pas toe)

Bestuur en RvC hebben een visie op besturen en toezicht houden, waarbij wordt ingegaan op de verantwoordelijkheid voor het realiseren van de doelstellingen, de strategie, het beleid, de financiering en de onderlinge wisselwerking in rollen. De RvC beschrijft hierin zijn rollen (werkgever, toezichthouder en klankbord) en taakuitoefening als intern toezichthouder.

De visie op besturen en toezicht houden is vormgegeven in de notitie 'Toezichtvisie RvC en bestuur'. Deze notitie is op de website opgenomen.

1.2 (leg uit)

Bestuur en RvC zijn zich bewust van hun voorbeeldfunctie. Hun gedrag is van invloed op het functioneren en de reputatie van de organisatie en de gehele sector. Bestuur en RvC besteden aandacht aan het intern en extern communiceren van kernwaarden en zorgen voor bekendheid van de Governancecode 2015. Het aspect 'voorbeeldfunctie' is een belangrijk onderdeel van het introductieprogramma voor nieuwe bestuurders en commissarissen.

De Governancecode Woningcorporaties is integraal opgenomen op de website van Veluwonen. De RvC en het bestuur hebben eind 2015 tijdens een implementatiesessie van deze Governancecode het onderwerp 'voorbeeldfunctie' besproken. Voor nieuwe bestuurders en commissarissen wordt dit onderwerp geagendeerd voor het introductieprogramma.

In zowel het Reglement RvC als het Bestuursreglement zijn bepalingen opgenomen die moeten bijdragen aan een goede voorbeeldfunctie. Eenmaal per jaar agendeert de bestuurder dit onderwerp tevens voor bespreking in het personeelsoverleg.

1.3 (leg uit)

Het bestuur streeft een cultuur na en schept voorwaarden voor het zorgvuldig voorbereiden en nemen van besluiten en voor het uitoefenen van toezicht daarop.

Voor majeure besluiten vindt binnen door de RvC benoemde commissies een zorgvuldige en uitgebreide voorbereiding plaats. De bijeenkomsten van deze RvC-commissies zijn in de Planning- en Controlcyclus opgenomen. De commissies kennen een eigen reglement, waarin taken en bevoegdheden zijn opgenomen, alsmede de wijze waarop rapportering richting de RvC plaatsvindt.

1.4 (pas toe)

Het bestuur zorgt voor een interne gedrags- of integriteitscode en een klokkenluidersregeling en publiceert deze op de website van de corporatie. Deze code beschrijft waarden en normen die medewerkers in acht moeten nemen.

Veluwonen beschikt over een integriteitscode en een klokkenluidersregeling. Deze code en regeling zijn op de website geplaatst.

1.5 (pas toe)

Het bestuur brengt ten minste eenmaal per jaar verslag uit aan de RvC over de ingediende klachten bij de corporatie. In dit verslag geeft het bestuur een toelichting over de aard van de klachten, de mate waarin diverse klachten een gemene deler hebben en hoe de klachten zijn opgevolgd. In het jaarverslag wordt hiervan een samenvatting opgenomen.

In de Planning- & Controlcyclus is opgenomen dat in de eerste RvC-vergadering van ieder jaar over de ingediende klachten wordt gerapporteerd. In het jaarverslag wordt hiervan een samenvatting opgenomen.

1.6 (leg uit)

Een kritische open geest is van belang om het werk als bestuurder en commissaris te kunnen doen. Daarnaast zijn durf, onafhankelijk denken, samenwerkingsbereidheid en oog en respect voor elkaars rollen nodig voor een gezonde cultuur waarin groepsdenken wordt vermeden.

Dit is een vast agendapunt voor de jaarlijkse interne RvC-vergadering. Voor nieuwe bestuurders en commissarissen wordt dit onderwerp geagendeerd voor het introductieprogramma.

Eenmaal per jaar agendeert de bestuurder dit onderwerp voor bespreking in het personeelsoverleg.

1.7 (leg uit)

Leden van bestuur en RvC dragen actief bij aan voorwaarden die goede besluitvorming mogelijk maken. Daarbij gaat het onder meer om onderling respect, goed luisteren, een open oog voor andere invalshoeken met als doel te komen tot gezamenlijke opvattingen.

Dit is een vast jaarlijks agendapunt en is daarom opgenomen in de Planning- en Controlcyclus. Voor nieuwe bestuurders en commissarissen wordt dit onderwerp geagendeerd voor het introductieprogramma.

1.8 (pas toe)

Leden van bestuur en RvC blijven hun kennis ontwikkelen door middel van trainingen en cursussen. Daarbij wordt aandacht besteed aan gewenst gedrag. De afgesproken Permanente Educatie-systematiek is hierop van toepassing. In het jaarverslag worden in het verslagjaar behaalde PE-punten van bestuur en RvC vermeld.

Leden van de RvC dienen jaarlijks 5 PE-punten te behalen. Voor het bestuur geldt een ondergrens van 108 PE-punten per 3 jaar. Het aantal behaalde PE-punten voor de leden van de RvC wordt bijgehouden in het register van de VTW (Vereniging Toezichthouders Woningcorporaties). De PE-punten van het bestuur worden geregistreerd door de afdeling Personeel & Organisatie. De in een jaar behaalde PE-punten worden in het jaarverslag vermeld.

PRINCIPE 2

Bestuur en RvC zijn aanspreekbaar en leggen actief verantwoording af.

2.1 (pas toe)

Het bestuur legt in het strategisch ondernemingsplan vast wat zij ziet als haar maatschappelijke, operationele en financiële doelen. Dit wordt vastgesteld door het bestuur en goedgekeurd door de RvC. De vastgestelde doelen zijn de uitkomst van een zorgvuldig en transparant proces waarbij de corporatie de mening betreft van belanghebbende partijen. In volgorde van belang: de (toekomstige) bewoners, de gemeente en andere belanghebbende partijen. De corporatie is eindverantwoordelijk voor de afweging van belangen en de keuzes die op basis daarvan gemaakt worden.

Veluwonen beschikt over een actueel ondernemingsplan: Het verhaal van Veluwonen. Dit is een levend document, welke steeds wordt aangepast aan de veranderingen in de tijd. Periodiek stelt de RvC 'het verhaal' als vigerend ondernemingsplan vast. De meest recente vaststelling heeft plaatsgevonden op 7 februari 2018.

2.2 (pas toe)

Het bestuur legt de wijze van besluitvorming over majeure onderwerpen en de bijbehorende rolverdeling tussen bestuur en RvC, voor zover niet expliciet geregeld in de wet en/of in de statuten, vast in een bestuursreglement.

Veluwonen beschikt over een Bestuursreglement. Dit reglement is op de website geplaatst.

2.3 (pas toe)

In het jaarverslag rapporteert het bestuur over de gerealiseerde maatschappelijke, operationele en financiële resultaten van de corporatie. Daarbij wordt ook aandacht gegeven aan de doelmatigheid van de corporatie (efficiëntie) en de mate waarin de corporatie in staat is haar maatschappelijke taak op langere termijn te vervullen (continuïteit). Het jaarverslag wordt openbaar gemaakt.

Het jaarverslag wordt integraal op de website gepubliceerd alsmede bij de Kamer van Koophandel gedeponneerd.

2.4 (pas toe)

Woningcorporaties laten hun maatschappelijke prestaties minimaal eens per vier jaar onderzoeken door een door de SVWN geaccrediteerd visitatiebureau. Het visitatierapport wordt op de website van de woningcorporatie geplaatst, samen met de een reactie daarop van bestuur en RvC. Het visitatierapport wordt besproken met huurdersorganisaties en B&W van de gemeente als belanghebbenden.

Veluwonen is per 1 januari 2016 ontstaan uit een fusie tussen Woningstichting Brummen en Sprengenland Wonen. Voor Woningstichting Brummen heeft de meest recente visitatie in 2015 plaatsgevonden, voor Sprengenland Wonen in 2016. De visitatierapporten zijn op de website geplaatst en zijn voorzien van een reactie van het bestuur en de RvC. Ook zijn de visitatierapporten besproken met de huurdersbelangenorganisaties en B&W van de gemeenten Apeldoorn, Brummen en Rheden. In 2019 zal de eerstvolgende visitatie plaatsvinden.

PRINCIPE 3

Bestuur en RvC zijn geschikt voor hun taak.

3.1 (leg uit)

Het bestuur is geschikt voor zijn taak volgens de actuele geschiktheidsnorm ten aanzien van onder meer deskundigheid, competenties, bestuurlijke ervaring, onafhankelijk denken en kritisch vermogen. Indien het bestuur uit meerdere leden bestaat, worden de taken binnen het bestuur verdeeld. Deze taakverdeling wordt op de website geplaatst en in het jaarverslag opgenomen.

Voorafgaand aan de benoeming tot bestuurder (van destijds Sprengenland Wonen) heeft er een assessment plaatsgevonden. Hieruit is gebleken dat het bestuur geschikt is voor zijn taak volgens de beschreven normen. Voor de benoeming tot bestuurder van Veluwonen is instemming verkregen van de minister, die door de Autoriteit woningcorporaties een geschiktheids- en betrouwbaarheidstoets (fit- en proper-toets) heeft laten uitvoeren.

Bij Veluwonen bestaat het bestuur uit één persoon.

3.2 (leg uit)

De RvC is verantwoordelijk voor de werving en selectie van bestuursleden en neemt daarbij de vigerende regelgeving in acht. De RvC maakt daartoe een profielschets waarbij de input van werknemers, bewonersorganisaties en eventueel andere belanghebbenden wordt betrokken.

In het Reglement RvC is vastgelegd dat de RvC verantwoordelijk is voor de werving en selectie. Het tweede deel van deze bepaling is opgenomen in artikel 4 van het Reglement Remuneratiecommissie.

3.3 (pas toe)

Een bestuurder wordt door de RvC benoemd, geschorst en ontslagen. Bij benoeming worden de wettelijke termijnen in acht genomen.

Deze bepaling is overeenkomstig artikel 4 van de statuten en artikel 7 van het Reglement RvC.

3.4 (pas toe)

Bestuursleden mogen in de drie jaar voorafgaand aan de benoeming tot bestuurder geen lid zijn geweest van de RvC van de woningcorporatie. Uitzondering hierop vormt het tijdelijk voorzien in het bestuur door een lid van de RvC bij belet en ontstentenis van bestuurders als bedoeld in 3.28.

Deze bepaling is opgenomen in artikel 5 van de statuten en in artikel 3.15 van het Reglement RvC. De huidige bestuurder is geen lid geweest van de RvC van Veluwonen.

3.5 (pas toe)

De RvC stelt het beloningsbeleid voor het bestuur vast conform de vigerende wettelijke kaders. Dit beleid, inclusief de beloning, wordt zowel in het jaarverslag als op de website van de woningcorporatie gepubliceerd.

In het remuneratierapport is het beloningsbeleid vastgelegd. De hoofdlijnen van dit rapport zijn op de website geplaatst.

Er wordt conform de vigerende wettelijke kaders (Wet Normering Topinkomens) gehandeld.

De beloning wordt in het jaarverslag vermeld. Dit jaarverslag wordt integraal op de website geplaatst.

3.6 (pas toe)

De woningcorporatie verstrekt bestuursleden onder geen beding persoonlijke leningen, financiële garanties of andere financiële voordelen die niet vallen onder het beloningsbeleid.

Dit is overeenkomstig artikel 5.1 van het Bestuursreglement.

3.7 (pas toe)

Bestuursleden zijn verantwoordelijk voor het voorkomen van belangenverstremming en dienen ook de schijn daarvan te vermijden. Bestuursleden mogen onder geen voorwaarde activiteiten ontplooiën die in concurrentie treden met de woningcorporatie, schenkingen aannemen van de corporatie en haar relaties, of derden op kosten van de woningcorporatie voordelen verschaffen. Deze eisen worden voorzien van normen vastgelegd in de interne gedrags- of integriteitscode.

Dit is overeenkomstig artikel 5.1 van het Bestuursreglement.

3.8 (pas toe)

Bestuursleden melden een (mogelijk) tegenstrijdig belang direct aan de RvC en de overige leden van het bestuur. Daarbij geeft het bestuurslid inzicht in alle relevante informatie. De RvC doet waar nodig navraag en bepaalt vervolgens – zonder aanwezigheid van het betrokken lid van het bestuur - of sprake is van een tegenstrijdig belang en besluit – indien dit het geval is – hoe dit tegenstrijdig belang wordt beëindigd.

Dit is overeenkomstig artikel 5.3 van het Bestuursreglement.

3.9 (pas toe)

De RvC beoordeelt jaarlijks het functioneren van de bestuurder(s) en rapporteert over het proces in het jaarverslag.

Dit is overeenkomstig artikel 7.6 van het Reglement RvC. De rapportage over deze beoordeling vindt plaats middels het jaarverslag.

3.10 (leg uit)

Een meerhoofdig bestuur bespreekt ten minste één keer per jaar het gezamenlijk functioneren en dat van individuele leden.

Bij Veluwonen is er geen sprake van een meerhoofdig bestuur.

3.11 (pas toe)

De RvC is aanspreekbaar op zijn functioneren en stelt een reglement op waarin hij zijn werkwijze vastlegt. Dit reglement wordt op de website van de corporatie gepubliceerd.

Veluwonen kent een Reglement RvC. Dit reglement is op de website geplaatst.

3.12 (leg uit)

De RvC en zijn leden zijn geschikt voor hun taak volgens de vigerende geschiktheidsnorm. De RvC is zelf verantwoordelijk voor het goed uitoefenen van zijn taken en verantwoordelijkheden en moet zorgen voor voldoende tegenwicht ('countervailing power') binnen de RvC als ook tussen RvC en bestuur.

Voor (her-)benoemingen is de voorafgaande instemming van de minister nodig, die de Autoriteit woningcorporaties de geschiktheids- en betrouwbaarheidstoets laat uitvoeren.

3.13 (leg uit)

In het reglement zoals genoemd in 3.11 geeft de RvC aan op welke onderwerpen toezicht wordt gehouden. Bij deze onderwerpen hanteert de RvC een 'toetsingskader'. Dit toetsingskader wordt in samenspraak met het bestuur opgesteld en vastgesteld door de RvC.

Voor diverse onderwerpen zijn er toetsingskaders beschikbaar. Hierbij kan worden gedacht aan het ondernemingsplan, WSW-normen en/of rendementseisen bij investeringen. Deze toetsingskaders worden door het bestuur opgesteld en door de RvC vastgesteld.

3.14 (pas toe)

De RvC maakt jaarlijks een verslag van de werkzaamheden dat in het jaarverslag wordt gepubliceerd. In het verslag legt de RvC vast welke bepalingen van de Governancecode niet werden toegepast en met welke motivering hiervan is afgeweken.

In het jaarverslag is een verslag van de werkzaamheden van de RvC opgenomen. Hierin is vermeld van welke bepalingen van de Governancecode Woningcorporaties eventueel is afgeweken.

3.15 (pas toe)

De honorering van commissarissen valt binnen de vigerende wettelijke kaders en wordt in het jaarverslag vermeld en op de website van de woningcorporatie gepubliceerd.

De honorering vindt plaats binnen de vigerende wettelijke kaders en wordt in het jaarverslag vermeld. Dit jaarverslag wordt integraal op de website geplaatst.

3.16 (leg uit)

Een evenwichtig samengestelde RvC betekent verscheidenheid. Om dit te bevorderen stelt de RvC een profielschets op. In deze schets worden eisen gesteld aan de samenstelling van de RvC. Deze eisen moeten er voor zorgen dat de RvC naast een diverse samenstelling ook de juiste kennis en ervaring in huis heeft.

Bij iedere vacature voor een lid van de RvC wordt een specifieke profielschets opgesteld. Conform het gestelde in het Reglement RvC bestaat dit profiel uit een algemeen deel (voor ieder lid van de RvC gelijk) en een functie-afhankelijk deel.

3.17 (pas toe)

De gevolgde procedure van werving en selectie van leden van het bestuur en RvC wordt in het jaarverslag verantwoord. Vacatures worden op de website van de corporatie gepubliceerd en openbaar opengesteld via bijvoorbeeld een advertentie. De RvC kiest hierin onafhankelijk. Het bestuur heeft een adviserende rol.

In artikel 4 van het Reglement RvC is de te volgen procedure van werving en selectie voor leden van de RvC vastgelegd. In artikel 13 van het Reglement RvC staan bepalingen voor de werving en selectie van het bestuur beschreven. Deze bepaling uit de Governancecode Woningcorporaties biedt de RvC ruimte om onafhankelijk te opereren. Indien werving en selectie aan de orde is geweest wordt hiervan verantwoording afgelegd in het jaarverslag.

3.18 (leg uit)

Het bestuur en de RvC zorgen voor de juiste ondersteuning van en samenwerking met de huurders(organisatie) bij hun voordracht van commissarissen als bedoeld in de Herzieningswet. Voor de op voordracht van de huurdersorganisatie(s) benoemde commissarissen gelden dezelfde criteria en vereisten als voor de andere commissarissen.

Deze bepaling is overeenkomstig de actuele situatie en conform het Reglement RvC.

3.19 (leg uit)

De RvC maakt een rooster van aftreden dat zodanig is ingericht dat de continuïteit wordt gewaarborgd. Het rooster wordt gepubliceerd in het jaarverslag en op de website van de corporatie.

Deze bepaling is overeenkomstig de actuele situatie. Het rooster van aftreden staat in het jaarverslag vermeld. Dit jaarverslag wordt integraal op de website geplaatst.

3.20 (pas toe)

Leden van de RvC worden benoemd door de RvC voor een periode van ten hoogste vier jaar en kunnen eenmaal voor een periode van ten hoogste vier jaar worden herbenoemd. In geval van fusie van de corporatie gaat de termijn niet opnieuw in.

Deze bepaling is overeenkomstig artikel 11 van de statuten.

3.21 (leg uit)

Alle commissarissen volgen na benoeming een introductieprogramma waarin de relevante aspecten van de functie aan bod komen.

Door de nieuw benoemde leden van de RvC wordt een introductieprogramma gevolgd. In artikel 5 van het Reglement RvC is vastgelegd welke onderwerpen hierbij in ieder geval aan de orde komen.

3.22 (leg uit)

De voorzitter van de RvC zorgt ervoor of ziet er op toe dat:

- a) **de vergaderingen efficiënt, effectief en in een open sfeer plaatsvinden, waarin alle leden gelijkwaardig kunnen participeren en tijdig de informatie ontvangen die nodig is voor de goede uitoefening van hun taak;**
- b) **de RvC als team goed kan functioneren; alle leden van de RvC zijn hiervoor verantwoordelijk maar de voorzitter draagt hiervoor een specifieke verantwoordelijkheid;**
- c) **contacten tussen de RvC en bestuur, ondernemingsraad, (vertegenwoordigers van) bewoners en andere belanghouders goed verlopen;**
- d) **commissarissen een introductie- en opleidingsprogramma volgen;**
- e) **de leden van het bestuur en de RvC ten minste één keer per jaar worden beoordeeld op hun functioneren.**

Deze bepaling is overeenkomstig artikel 8 van het Reglement RvC.

3.23 (pas toe)

De RvC bespreekt ten minste één keer per jaar het eigen functioneren (in termen van effectiviteit) en dat van individuele leden van de RvC. Eens per twee jaar doet de RvC dat onder onafhankelijke externe begeleiding. Waar nodig worden afspraken gemaakt met betrekking tot het functioneren van (leden van) de raad. Ook de onderlinge samenwerking in de RvC en relatie tot het bestuur is onderwerp van de evaluatie.

Deze bepaling is overeenkomstig artikel 8 van het Reglement RvC.

3.24 (leg uit)

De RvC en de afzonderlijke commissarissen hebben een eigen verantwoordelijkheid (zogenaamde 'informatiehaalplicht') om ervoor te zorgen dat zij beschikken over relevante informatie van bestuur, externe accountant en/of derden (zoals het management, adviseurs, de interne auditor of controller of de externe toezichthouder). Indien nodig kan de RvC informatie inwinnen bij functionarissen en externe adviseurs van de woningcorporatie. Het bestuur wordt daarvan vooraf op de hoogte gesteld en kan daar desgewenst bij helpen. Ook kan de RvC aan bepaalde functionarissen en externe adviseurs vragen bij vergaderingen van de RvC aanwezig te zijn.

Dit is conform de actuele situatie. De huidige RvC heeft deze bepaling besproken tijdens de implementatiesessie. Voor nieuwe bestuurders en commissarissen wordt dit onderwerp geagendeerd voor het introductieprogramma. In de reglementen van de diverse commissies is de bevoegdheid c.q. de mogelijkheid tot het inwinnen van informatie voor leden van de RvC nadrukkelijk vastgelegd.

3.25 (pas toe)

De woningcorporatie verstrekt commissarissen onder geen beding persoonlijke leningen, financiële garanties of andere financiële voordelen die niet vallen onder het beloningsbeleid. Commissarissen mogen voorts onder geen voorwaarde activiteiten ontplooiën die in concurrentie treden met de woningcorporatie, schenkingen aannemen van de corporatie en haar relaties, of derden op kosten van de woningcorporatie voordelen verschaffen. Commissarissen verrichten buiten hetgeen volgt uit hun functie als toezichthouder geen werkzaamheden voor de corporatie. Deze eisen worden voorzien van normen vastgelegd in de interne gedrags- of integriteitscode. Als beginsel geldt dat ook de schijn moet worden vermeden.

Deze bepaling is overeenkomstig artikel 6 van het Reglement RvC.

3.26 (leg uit)

Commissarissen melden een (mogelijk) tegenstrijdig belang direct aan de voorzitter van de RvC en aan de overige leden van de raad. Daarbij geeft de commissaris inzicht in alle relevante informatie. De RvC legt in zijn reglement vast hoe ze handelt in geval van (mogelijk) tegenstrijdige belangen bij leden van de raad van bestuur, leden van de RvC en de externe accountant.

Deze bepaling is overeenkomstig artikel 6 van het Reglement RvC.

3.27 (leg uit)

Iedere commissaris moet onafhankelijk en kritisch bij kunnen dragen aan het toezicht van de RvC. De RvC stelt van iedere commissaris vast of hij/zij onafhankelijk toezicht kan houden en meldt dat in het jaarlijks verslag van de RvC. Daarbij neemt de raad de bepalingen als genoemd in de Herzieningswet in acht.

Deze bepaling sluit aan bij artikel 3 van het Reglement RvC. De rapportage over deze bepaling vindt plaats in het jaarlijkse verslag van de RvC, welke in het jaarverslag wordt opgenomen.

3.28 (pas toe)

In geval van ontstentenis of belet van het bestuur kan een lid van de RvC bij hoge uitzondering voor maximaal drie maanden de rol van bestuurder op zich nemen. In dat geval treedt het lid tijdelijk terug uit de RvC en neemt dus niet deel aan de besluitvorming van de RvC. Na deze periode van maximaal drie maanden kan deze persoon weer toetreden tot de RvC. Hierbij wordt dit lid niet betrokken bij de besluitvorming over zaken die zich in die betreffende drie maanden hebben voorgedaan.

Deze bepaling is overeenkomstig artikel 18 van de statuten.

3.29 (leg uit)

De RvC kan subcommissies instellen ter ondersteuning van het toezicht. Daarbij geldt dat:

- a) de RvC voor iedere commissie een reglement opstelt waarin de rol en de verantwoordelijkheden worden omschreven, evenals de samenstelling en werkwijze van de commissies;**
- b) in het jaarverslag de samenstelling, het aantal vergaderingen en de belangrijkste onderwerpen die op de agenda stonden worden vermeld;**
- c) de RvC van iedere commissie een verslag van de overleggen ontvangt;**
- d) de auditcommissie en de remuneratiecommissie niet worden voorgezeten door de voorzitter van de RvC.**

Voor de subcommissies (Auditcommissie en Selectie- en Remuneratiecommissie) is een reglement aanwezig.

In het jaarverslag worden samenstelling en activiteiten van de subcommissies beschreven. Iedere subcommissie zorgt voor een terugkoppeling van hetgeen is besproken richting de voltallige RvC. De voorzitter van de RvC is geen voorzitter van één of meerdere subcommissies.

PRINCIPE 4

Bestuur en RvC gaan in dialoog met belanghebbende partijen.

4.1 (pas toe)

Het bestuur legt vast wie als belanghebbende partijen worden beschouwd en onderhoudt contact met hen. Het bestuur bekijkt periodiek of ze met alle relevante belanghebbenden in gesprek is.

Er is een overzicht van belanghebbende partijen. In dit overzicht wordt bijgehouden op welke momenten contacten zijn geweest en welke onderwerpen daarbij aan de orde zijn gekomen.

4.2 (pas toe)

Het bestuur voert overleg met de eigen in haar woningmarktregio werkzame huurdersorganisaties en bewonerscommissies. Het overleg heeft onder meer betrekking op betaalbaarheid, de voorgenomen werkzaamheden en welke bijdrage daarmee wordt beoogd aan de uitvoering van het volkshuisvestingsbeleid dat in de desbetreffende regio geldt.

Veel contacten met de huurdersbelangenorganisatie worden onderhouden door de manager Wonen. Minimaal drie maal per jaar is ook het bestuur aanwezig tijdens een overleg met de huurdersbelangenorganisatie. Het bestuur is minimaal éénmaal per jaar bij een bespreking met bewonerscommissies.

4.3 (pas toe)

Het bestuur schept randvoorwaarden om te komen tot sterke en professionele huurdersorganisaties.

Dit is vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst met de huurdersbelangenorganisatie.

4.4 (pas toe)

Het bestuur respecteert de rol van de gemeente, voert daarmee overleg en maakt prestatieafspraken over de uitvoering van het in de betrokken gemeente geldende volkshuisvestingsbeleid.

Dit is overeenkomstig de huidige situatie.

4.5 (pas toe)

Overige als belanghebbend beschouwde partijen worden actief betrokken bij (de vormgeving van) het beleid van de corporatie en de behaalde prestaties. Het bestuur maakt zichtbaar met wie en hoe met de belanghebbenden overleg is gevoerd.

Dit is overeenkomstig de huidige situatie en sluit aan bij de bepaling 4.1.

4.6 (pas toe)

Het bestuur spreekt minimaal eenmaal per jaar met de RvC over de omgang met, en de participatie en invloed van belanghebbenden.

In de Planning- & Controlcyclus is opgenomen dat eenmaal per dit onderwerp wordt geagendeerd voor de RvC-vergadering.

4.7 (pas toe)

De RvC oriënteert zich regelmatig over wat er onder de gemeenten, (vertegenwoordigers van) huurders en andere stakeholders leeft en legt aan die belanghebbenden periodiek verantwoording af over de wijze waarop de raad toezicht heeft gehouden.

Deze oriëntatie vindt grotendeels plaats middels het volgen van de (lokale) media. Het afleggen van verantwoording over de wijze van toezicht houden geschiedt normaliter via het jaarverslag en uitsluitend in bijzondere situatie in een rechtstreeks contact tussen RvC en de betrokken belanghebbende.

4.8 (pas toe)

In het ondernemingsplan en het jaarverslag wordt aan bovenstaande onderwerpen ruim aandacht besteed.

Dit is overeenkomstig de actuele situatie.

PRINCIPE 5

Bestuur en RvC beheersen de risico's verbonden aan de activiteiten.

5.1 (pas toe)

Het bestuur brengt de risico's die verband houden met de activiteiten van de woningcorporatie in kaart, hanteert een inzichtelijk beleid voor het beheersen van die risico's en verantwoordt zich hierover in het jaarverslag. Daarbij gaat het in ieder geval over het opdrachtgeverschap van corporaties, het sluiten van contracten, samenwerkingsverbanden en/of grote transacties met derden.

Veluwonen beschikt over een risicomanagement-document.

5.2 (pas toe)

Het bestuur stelt een treasurystatuut en een investeringsstatuut op en bespreekt dit met de RvC. De RvC keurt deze vervolgens goed. Treasury van de corporatie heeft geen winstoogmerk maar staat ten dienste van het risicobeleid. In het statuut worden in ieder geval beschreven het renterisico, het beschikbaarheidsrisico en het tegenpartijrisico.

Er is een treasurystatuut aanwezig. Hierin worden de genoemde risico's beschreven. Er is eveneens een investeringsstatuut.

5.3 (pas toe)

Het bestuur stelt een beleggingsstatuut op dat ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de RvC.

Het beleggingsstatuut maakt onderdeel uit van het treasurystatuut en voldoet aan hetgeen hierover is bepaald in het 'reglement financieel beleid en beheer'.

5.4 (pas toe)

De RvC houdt in het licht van de maatschappelijke doelen van de corporatie specifiek toezicht op alle inspanningen om risico's inzichtelijk te maken en te beheersen.

Deze bepaling heeft een relatie met 5.1. Het risicomanagement wordt periodiek geactualiseerd. Deze actualisatie wordt steeds geagendeerd ter bespreking in de RvC en is opgenomen in de Planning- & Controlcyclus.

5.5 (pas toe)

Het bestuur verschaft de RvC alle relevante informatie ten behoeve van (het toezicht op) de risicobeheersing.

Dit is overeenkomstig de actuele situatie.

5.6 (pas toe)

In geval van een eventuele sanering van een corporatie laat een corporatie, die bij de organisatie die de saneringsfunctie (gemandateerd) vorm geeft een saneringsplan indient, zich adviseren door een in te stellen adviescommissie vanuit Aedes. De corporatie verstrekt deze adviescommissie de benodigde informatie zodat deze een verantwoord en gedegen advies over het saneringsplan kan uitbrengen. Dit advies maakt onderdeel uit van de saneringsaanvraag van de betreffende corporatie. De saneringsorganisatie weegt dit advies mee in haar saneringsbesluit.

Ingeval zich een sanering voor gaat doen zal conform deze bepaling worden gehandeld.

5.7 (leg uit)

Naast de harde sturings- en beheersmaatregelen zoals bedoeld in 5.5, besteden bestuur en RvC, ieder vanuit hun eigen rol, aandacht aan soft controls: gedragsbeïnvloeding, ondersteund door voorbeeldgedrag, dat appelleert aan het persoonlijk handelen van alle betrokkenen, en waarvan een invloed uitgaat op waarden en normen (zoals integriteit, loyaliteit, motivatie). Hoewel minder meetbaar kan daarmee een belangrijke bijdrage worden geleverd aan het beheersen van risico's.

Deze bepaling heeft een relatie met de bepalingen 1.6 en 1.7 en de integriteitscode. De RvC en het bestuur hebben deze bepaling besproken in de implementatiesessie. Jaarlijks stelt het bestuur dit onderwerp in de personeelsbijeenkomst aan de orde.

5.8 (pas toe)

De RvC benoemt de externe accountant voor een periode van maximaal tien jaar. Voor een corporatie die kwalificeert als Organisatie van Openbaar Belang (OOB) gelden de vigerende bepalingen uit de wet- en regelgeving van toepassing op kantoorroulatie voor accountantsorganisaties. Ter vergroting van de transparantie wordt het selectieproces van de accountant toegelicht in het jaarverslag alsmede de redenen die aan de wisseling ten grondslag liggen. In geval van fusie van de corporatie gaat de termijn niet opnieuw in.

Vanaf boekjaar 2018 is Baker Tilly Berk de controlerend accountant, als opvolger van BDO Audit & Assurance. De selectie van de nieuwe accountant heeft in 2017 plaatsgevonden en is het jaarverslag 2017 toegelicht. Er wordt ruimschoots voldaan aan de maximale benoemingsperiode van de huidige accountant.

5.9 (pas toe)

De RvC ziet toe op de controlewerkzaamheden van de accountant. Daarbij wordt het vigerende accountantsprotocol voor woningcorporaties gehanteerd.

De accountant levert een gedetailleerde beschrijving van de controlewerkzaamheden bij de offerte voor het eerstkomende controletijdvak. Deze offerte wordt binnen de RvC besproken aangezien de RvC de opdrachtgever is.

5.10 (pas toe)

De externe accountant (en voor zover aanwezig de auditcommissie) wordt betrokken bij het opstellen van het werkplan van de controle. De externe accountant rapporteert aan de RvC en het bestuur over zijn bevindingen.

De accountant neemt het initiatief voor het opstellen van een werkplan van de controle. Dit wordt met de corporatie afgestemd. De accountant rapporteert over zijn bevindingen aan de RvC en het bestuur middels de managementletter bij de tussentijdse controle en het accountantsverslag bij de controle van de jaarrekening.

5.11 (pas toe)

Het bestuur (en de auditcommissie) maakt (maken ieder) ten minste eenmaal in de vier jaar een grondige beoordeling van het functioneren van de externe accountant. De beoordeling wordt besproken in de RvC. De RvC meldt de belangrijkste conclusies in het jaarlijks verslag van de RvC, dat onderdeel uit maakt van het jaarverslag.

Zie hiervoor ook de bepaling 5.8.